

NATUURINCLUSIEF BOUWEN Bouwen voor een gezonde leefomgeving

Jorine Noordman

Waarom biodiversiteit in de stad Voedselvoorraad

Medicijnen

Ongediertebestrijding

Bestuiving

wateroverla

Ecologische structuur & knelpunten

10.000 soorten in Amsterdam

https://www.npostart.nl/index. php/de-wilde-stad/10-06-2019/BV_101393467

EUTOGRAFIE FRANS LEMMENS

VAN DE MAKERS VAN DE NIEUWE WILDERNIS

Natuurinclusief bouwen en ontwerpen in twintig ideeën

ozvotenen, gestapelde stenen en insecten-	dotb)
els dragen bij aan een gezonde wêde bijen-	Hourses
Anderpopolatie in de stad. Wilde bijen en	
ders zijn een belangrijke schakel in de voedsel-	Vinder
m, ook voor de mens. Zij zorgen voor 60%	schaden
de kruisbestuiving van onze groenten en	deschad
. De insectenhoteb en -stenen zijn geschikt	taringspi
r bestaande bebouwing en niezwbouw.	dekleine
	Beenste
d voor.	pebouw
Enders, bijvoorbeeld kleine vos, dagpauwoog	Bijenho
n verschillende soorten koofeitjes en blaav -	20.00.444
ja	of been
Mide bijers	opeend
	audwest
ar plaatsen	co het d
ts de insectenhotels en -stenen op-een-plek	

X Wateroverlast

Water vasthouden

Waterrobuust bouwen

elke druppel telt

Hittestress Op deze hittekaart is de gemiddelde gevoelstemperatuur gevoelstemperatuur (PET) voor 1 juli 2015 tussen 12-18u weergegeven. Deze 34 graden dag is door het RIVM geselecteerd als uitgangspunt voor 37 graden het uitvoeren van de stresstesten voor hitte omdat deze dag wordt gezien als de representatieve 1 op 1000 40 graden hittedag voor de zomerperiode april tot en met september. Dit komt overeen met een kans van 1 op 5,5 jaar voor het 43 graden huidige klimaat. Zie voor meer informatie over het tot stand 46 graden van de standaard stresstest hitte het RIVM rapport, Ontwikkeling standaard stresstest hitte.

stree

anter at 2 4812 Midte

Spread Use pervious paving, filter strips and rain gardens at the shared street's edge to create areas for parking and recreation that can filter and infiltrate one to ten-year storm events. *Filter Strip* pp. 162-163

Soak Use constructed wetlands to infiltrate and treat runoff during 10 to 50-year storm events and create opportunities to c. bine stormwater ma, c. e.e.if.vitt pedestrian social gades. Constructed Wetland pp. 186-187

Bomen

- 🗹 🗹 lep (Ulmus) 31.327
- Linde (Tilia) 26.195
- 🗖 Esdoorn (Acer) 25.641
- 🗹 Es (Fraxinus) 19.217
- 🕨 🗖 Plataan (Platanus) 15.413
- Eik (Quercus) 14.047
- Populier (Populus) 12.900
- Els (Alnus) 12.372
- E Berk (Betula) 11.277
- Kers (Prunus) 11.245
- Haagbeuk (Carpinus) 6.492
- Meidoorn (Crataegus) 6.078
- 🔍 🗹 Acacia (Robinia) 5.647
- 🔍 🗹 Paardenkastanje (Aesculus) 4.021

		Wete
Rijkbloeiend	le sierappel 🛛 🗙	Salix
D	40/0/0	Quer
Boomnummer	496068	Betu
Soortnaam	Malus floribunda	Crata
Boomtype	Boom niet vrij uitgroeiend	Crate
Boomhoogte	tot 6 m.	Рори
Plantjaar	1951	Pinus
Eigenaar	Gemeente Amsterdam	Alnu
Beheerder	Stadsdeel West	Ulmu
	Share link 📏	Malu
		Cory
		Fagu
		Picea
		Fraxi
		Sorb
		Tilia
Gewone vl	eugelnoot X	Acer
Boomnumme	495737	Carp
Soortnaam	Pterocarya fraxinifolia	Acer
Boomtype	Boom niet vrij uitgroeiend	Lariy
Boomhoogte	e 12 tot 15 m.	
Plantjaa	r 1980	Junip
Eigenaa	Gemeente Amsterdam	Quer

Share link 💙

Wetenschappeliike naam	Nederlandse naam	Aantal soorten insecten en miiten	
Salix (5 soorten)	Wilg		44
Quercus robur & Q. Petraea	Zomer en Winter eik		42
Betula pubescens & B. pendula	Zachte en Ruwe berk		33
Crataegus monogyna	Eénstijlige meidoorn		20
Populus (4 soorten)	Populier		18
Pinus sylvestris	Grove den		17
Alnus glutinosa	Zwarte Els		1/
Ulmus (2 soorten)	lep		12
Malux sylvestris	Wilde appel		11
Corylus avellana	Hazelaar	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	10
Fagus sylvatica	Beuk		ç
Picea abies *	Fijnspar		7
Fraxinus excelsior	Gewone es		6
Sorbus aucuparia	Wilde lijsterbes		5
Tilia (2 soorten)	Linde		1
Acer campestre	Veldesdoorn		ļ
Carpinus betulus	Haagbeuk		1
Acer pseudoplatanus	Gewone esdoorn		4
Larix ddecidua *	Europese lariks		3
Juniperus communis	Jeneverbes		3
Quercus rubra*#	Amerikaanse eik		1
Castanea sativa *	Tamme kastanje		1
llex aquifolium	Scherpe hulst		1
Aesculus hippocastanum *	Paardenkasten		
Juglans regia *	Walnoot		
Taxus baccata	Gewone taxus		
Quercus ilex *	Steeneik		
Pohinia negudoacasia	Pohinia		

Beheerder Stadsdeel West

Corantijnstraat

Silaal	
Soortgroepen	
Vogels	(27) 52
Bosrietzanger	1
Buizerd	2
Fuut	1
Gierzwaluw	18
Graspieper	1
Grote Bonte Specht	1
Grote Gele Kwikstaart	1
Houtduif	2
IJsvogel	1
Kleine Mantelmeeuw	2
Knobbelzwaan	1
Kokmeeuw	2
Koperwiek	1
Krakeend	2
Merel	1
Nijlgans	1
Roodborst	1
Soepeend	1
Soepgans	1
Staartmees	1
Stadsduif	1
Stormmeeuw	1
Waterhoen	1
Wilde Eend	2
Zanglijster	1
Zilvermeeuw	3
Zwarte Kraai	1
Decivindere	(4) 4
otelente	(1) 1
atalanta	'
Nachtvlinders	(1) 1
gewone bandspanner	1
3	
Alle insecten	(2) 2
Schaakbordlieveheersbeestje	1
Tweevlekkig Aziatisch lieveheersbeestje	1
Geleedpotigen excl. insecten	(3) 4
Kraamwebspin	2
Schaakbordlieveheersbeestje	1
Tweevlekkig Aziatisch lieveheersbeestje	1

-		
		Soortgroepen
Vaat	planten	
	Amberboom	
	Beklierde basterdwederik	
	Blaartrekkende boterbloem	
	Bleke basterdwederik	
	Brede wespenorchis / Duinwespenorchis	
	Dijkviltbraam	
	Duinriet	
	Gewone brunel	
	Harig wilgenroosje	
	Helleborus	
	Klein glaskruid	
	Mahonie	
	Vertakte leeuwentand	
	Winterakoniet	
	Winterpostelein	

Vogels in de straat Bessenkalender

Lijst van inheemse bomen en struiken in de Lage Landen

Inheemse bomen en struiken zijn houtige plantensoorten die inheems of autochtoon zijn in de Lage Landen. De cultivars c Er zijn kwekerijen die planten kweken van een autochtone herkomst, met name van reeds lang bestaande populaties. Deze In Nederland is de Commissie voor de samenstelling van de Rassenlijst bomen op grond van de Zaaizaad- en plantgoedwei aan. Deze herkomsten zijn voor het eerst opgenomen in de 7e Rassenlijst bomen editie 2002. De lijst van autochtone plante Eaux in Wallonië.

Nederlandse naam 🔶	Botanische naam 💠	Boom of struik \$
aalbes	Ribes rubrum	struik
amandelwilg	Salix triandra	boom
Amerikaanse zwarte populier	Populus deltoides	boom
berijpte viltroos	Rosa sherardii	struik
berijpte wilg	Salix daphnoides	boom
beuk	Fagus sylvatica	boom
bittere wilg	Salix purpurea	boom
boswilg	Salix caprea	boom
Chinese wilg	Salix matsudana	boom
duindoorn	Hippophae rhamnoides	struik
Duitse dot	Salix dasyclados	boom
egelantier	Rosa rubiginosa	struik
es	Fraxinus excelsior	boom
gelderse roos	Viburnum opulus	struik
gele kornoelje	Cornus mas	boom
geoorde wilg	Salix aurita	boom
peer	Pyrus communis	boom
gewone vlier	Sambucus nigra	struik
gewone vogelkers	Prunus padus	struik
gladde iep	Ulmus carpinifolia	boom
grauwe wilg	Salix cinerea	boom
haagbeuk	Carpinus betulus	boom
hazelaar	Corylus avellana	struik
heggenroos	Rosa corymbifera	struik
N	Dees services	

Via Invoegen | Koptekst en voettekst kunt u de tekst wijzigen

blad

noten

Via Invoegen | Koptekst en voettekst kunt u de tekst wijzigen

Vlinders in de straat

https://www.vlinderstichting.nl/

Vlinders leven van nectar, een zoete stof die in bloemen zit. In nectar zitten suiker en kleine hoeveelheden eiwitten en vitamines. Vooral de vrouwtjes hebben dit nodig om eitjes aan te maken.

Top 5 Zomerbloeiers

Help vlinders en bijen en breng kleur in de tuin, op het balkon of op het terras. Zet planten neer die lang bloeien en veel nectar geven. De top 5 van De Vlinderstichting:

- 1. IJzerhard (Verbena)
- 2. Kattenkruid
- 3. Struikveronica (Hebe)
- 4. Vlinderstruik (Buddleija)
- 5. Phlox

Deze planten kunnen goed tegen droogte. Maar natuurlijk zijn er zijn veel meer mogelijkheden! Denk bijvoorbeeld eens aan dropplant (*Agastache*), Lavendel, Zonnehoed (*Echinacea*) of Wilde Marjolein. Vraag uw tuincentrum of lokale kweker om advies. Let erop dat u kiest voor **biologische planten**, die vrij zijn van pesticiden.

Bekijk het assortiment van Vivara >

winterheide maart vlinderstruik

juli-augustus

lavendel

juni-juli herfstaster

klimop okt-nov

Via Invoegen | Koptekst en voettekst kunt u de tekst wijzigen

Vlinders in de straat

Rups	Waardplant						
groot koolwitje	koolsoorten en andere kruisbloemigen, zoals damastbloem en koolzaad, oost-indische kers						
klein koolwitje	koolsoorten en andere kruisbloemigen, zoals damastbloem en koolzaad, oost-indische kers						
klein geaderd witje	kruisbloemigen, zoals look-zonder-look en pinksterbloem						
oranjetipje	look-zonder-look, pinksterbloem en judaspenning						
citroenvlinder	vuilboom, wegedoorn						
kleine vuurvlinder	schapenzuring, veldzuring						
boomblauwtje	vuilboom, klimop, heide, hulst, wegedoorn, vlinderstruik en kattenstaart						
icarusblauwtje	diverse klaversoorten, zoals hopklaver, rolklaver en gewone rupsklaver						
distelvlinder	diverse distelsoorten, kleine klis, kaasjeskruid en brandnetels						
atalanta	grote en kleine brandnetel	grote en kleine brandnetel					
dagpauwoog	grote brandnetel	atalanta					
kleine vos	grote brandnetel	atalanta bont zondoogio					
gehakkelde aurelia	lia grote brandnetel, hop, iep, aalbes						
landkaartje	landkaartje grote brandnetel bruin zandor						

atalanta bont zandoogje boomblauwtje bruin zandoogje citroenvlinder dagpauwoog distelvlinder eikenpage gehakkelde aurelia groot koolwitje icarusblauwtje klein geaderd witje klein koolwitje kleine vos landkaartje

Vlinder		F	м	Α	М	J	J	Α	S	0
kolibrievlinder										
citroenvlinder										•
kleine vos	1.1									
gehakkelde aurelia										
atalanta										
dagpauwoog										
boomblauwtje										•
kleine vuurvlinder										
bont zandoogje										
distelvlinder										
muntvlindertje										
klein geaderd witje										
sint-jacobsvlinder										
klein koolwitje										
landkaartje										
groot koolwitje										
koninginnenpage										
gamma-uil	4									
oranjetipje	1.1									
sint-jansvlinder	4									

📷 = dagvlinder 🚺 = nachtvlinder

http://bijenplanten.nl/

Literatuur bijenplanten

Wilde/inheemse bijenplanten en drachtplanten

Top-100 wilde planten

 Bomen en hun bijen
 Tweejarigen & ruderale

 Heesters en hun bijen
 Eenjarigen

 Planten voor bijenhotels

Bollen en knollen Klimplanten inh/uith Invasieve planten

De website is onder constructie veel pagina's zijn nog niet goed gelinkt!

Tuinplanten voor bijen

(Terug) naar de Nederlandse bijen

Habitat: in vrijwel alle habitats waar voldoende drachtplanten voorkomen: bosranden,. bermen, openbaar groen, tuinen, industriële terreinen, opgespoten gronden, spoorwegterreinen en volkstuincomplexen etc..

Nesten: nestelt in hoofdzaak in afzonderlijke nesten in zandige tot lemige bodems, zowel in onbegroeide bodems als bodems die met korte en/of open vegaties zijn bedekt (pioniervegetaties), niet te sterk gesloten grasland- en mosvegetaties.

Kruidachtige planten: dolle kervel, fluitenkruid, gewoon barbarakruid, gewone berenklauw, grote hardvrucht, hondsdraf, klein hoefblad, kool, look zonder look, madeliefje, paardenbloem, pinksterbloem, scherpe boterbloem, speenkruid, zevenblad.

Houtige planten: boswilg, eenstijlige meidoorn, gewone esdoorn, grauwe wilg, hondsroos, kruisbes, mahonia, peer, Prunus, waaronder laurierkers, Ribes sanguineum, rode kornoelje, spaanse aak

Aardhommel Akkerhommel Bloedbijspec. Boomhommel Brede dwergbloedbij Brede dwergbloedbij Breedrandzandbij Dikkopbloedbij Gewone dwergzandbij Gewone dwergzandbij Gewone franjegroefbij Gewone geurgroefbij Gewone geurgroefbij Gewone maskerbij Gewone sachembij Gewone smaragdgroefbij Glanzende dwergbloedbij Goudpootzandbij Grasbij

POSTJESWEG

0

ш

NO

Ц.,

000

T

Grijze rimpelrug Ingesnoerde groefbij Langkopsmaragdgroefbi Matte bandgroefbij Parkbronsgroefbij Roodgatje Roodsprietwespbij Rosse metselbij Sierlijke wespbij Smalbandwespbij Steenhommel Tuinhommel Veldhommel Viltvlekzandbij Weidehommel Wilgenhommel Witbaardzandbij Witkopdwergzandbij

Vleermuizen in de straat https://www.zoogdiervereniging.nl/

40

https://appeltern.nl/nl/tuinadvies/tuinieren/10 _prachtige_najaarsbloeiers

https://www.egelbescherming.nl/

Via Invoegen | Koptekst en voettekst kunt u de tekst wijzigen

kunt u de tekst wijzigen

egin III